

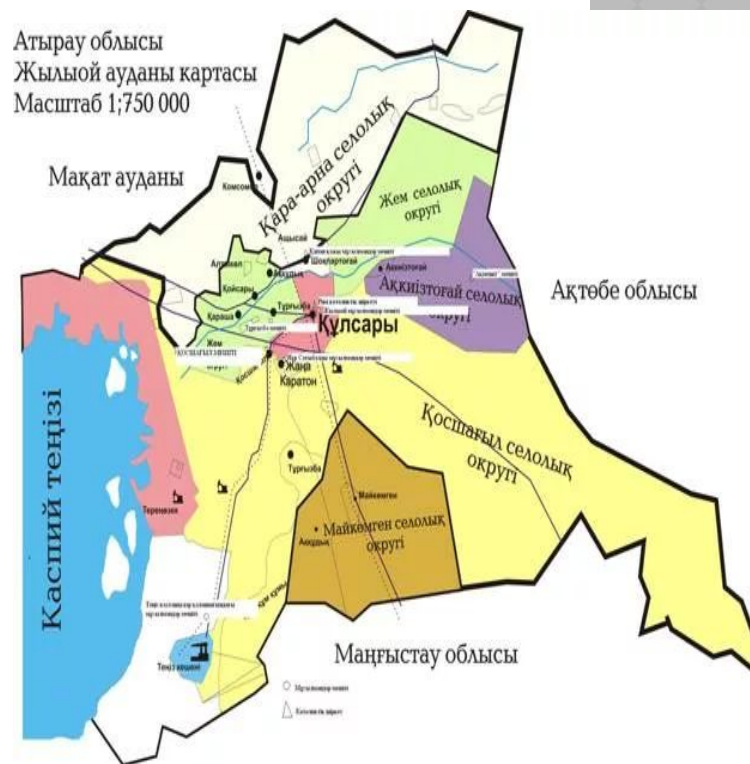
**ТЕҢІЗ МҰНАЙ
КЕН ОРНЫ**

ТЕҢІЗ МҰНАЙ КЕН ОРНЫ

- Әлемдегі алып мұнай кен орындарының бірі. Ол 1979 жылы 17 желтоқсанда ашылып, 1991 жылы сәуір айында пайдалануға берілді.

ГЕОГРАФИЯЛЫҚ ОРНЫ

Атырау қаласының Жылыой ауданында, Атырау қаласынан оңтүстік-шығысқа қарай 160 шақырым қашықтықта, Каспий маңы ойпатының оңтүстік - шығысында орналасқан.

ГЕОЛОГИЯЛЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ

Кеніш төбесі жайпақ антиклинальдан тұрады. Геологиялық құрылымы әлі толығымен зерттеліп біткен жоқ.

Құрамы

Мұнайы күкіртті. Еркін газы 603 м³/т. Мұнайдың тығыздығы 0,817 г/см³, күкірті 0,5%, парафині 22%, күкірт қышқылды шайыры 4%.

○ Дүние жүзіндегі бірегей - газ кен орындарының бірі - Теңіз кен орыны аумағында мұнай қоры бар екені сейсmobарлау арқылы 1974 жылы белгілі болып барлау - бұрғылау арқылы 1979 жылы ашылды.

Мұнайлы алаң 226 квадрат км, мұнай-газ 3867-5415 тереңдіктегі тұз асты қабаттарында. Теңіз мұнай алаңын игерудің көп қаржы үлкен технологияны қажет ететіні белгілі болды.

- ◎ **1985 жылы шілдеде Мұнай өнеркәсібі министрлігінің бұйрығымен Теңіз Мұнай кен орынынң ашылуына және оған таяу тұзасты структураларының үлкен болашағы бар екеніне байланысты «Теңізнефтегаз» өндірістік білестігі құрылды.**
- ◎ **Мұнай алаңын бірте-бірте іске қосу, мұнай алуға дайындық жүргізуде қиындықты сәттер болмай қалған жоқ.**
- ◎ **Оның біреуі 1985 жылы маусымның 25-де Теңіз алаңындағы №37 скважинда болған бұрын соңды болмаған.**

- *Жіберілген техниканың кемшіліктен жарасты қысымымен салмағы 160т 4,5 км труба 9 минутта атылып шықты. 4467м тереңдіктен 900 атмосфера қысыммен атқылаған күкірт сутекті , улы газ аралас мұнай фантаны жанып ,жалын 200м , биіктікке дейін жетті, Температура Факел мыңында 500, факелдің өзінде 1500 градус болды. Атқылаған мұнай -газ бір жылдан астам уақыт жанып тұрды. Бөлінген улы заттар маңындағы жан-жануарларды құртты деуге болады.*

- Авариялық мұнай және газ фантанын болдырмау және жою жөніндегі әскери бөлім бастығы Некрасовтың командасы бірінші жетіп, скважина сағасын мұқияттайтын превентрді жауып үлгерді.
- Бұдан әрі Теңізді игеруі қарқыны, орта берді. «Теңізнефтегаз» өндірістік бірлестігі қызметін күшейтті, мұнай беруге әзір скважиналар саны көбейді. 1986 жылы ақпанның 6-да бірінші қазығы қағылған теңіз газ айыру зводы, вахталық посалке Құлсарыдағы ықшам аудандар бой көтере бастады.

- ◎ 1991 жылғы сәуірдің 6-да Теңіз алаңындағы заводтық 1-ші кезегі КТЛ -1 іске қосылды. Жер қойнауындағы мұнай, газ тұрбамен заводқа жөнелтіле бастады. КТЛ-1 1991 жылы 1,3 млн 1992 жылы 2,9 млн тонна мұнай шығарып күкірт және күкірт сутекті көптеген фракциялар өндірді. Теңіз комплексін жасауда 3,5 млрд санның құрылысы жұмысы атқарылды.
- ◎ 1989 жылдың басынан бастап 1991 жылдың аяғына дейін партком, профком, камсомол комитеті бірлестігі құрылды.
- ◎ Қазақстан СССР-дың құрамында болған кезде барлық кәсіпорындар мен мекемелерде партия, кәсіподақ ұйымдары болып, олар халықты еңбекке тәртібін нығайтуға жұмысн жүзеге асыруда кадрларды іріктеп, өсіруде үлкен рөл атқарады.